

SLOVENE A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
SLOVÈNE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
ESLOVENO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 14 May 2007 (morning)
Lundi 14 mai 2007 (matin)
Lunes 14 de mayo de 2007(mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Napišite komentar k **enemu** izmed naslednjih dveh besedil:

1. (a)

Potrkal sem na njena vrata, zgolj iz slabe vesti. Tega pri njej pač nikoli nisem počel in malce obzirnosti nikoli ni odveč. Za spravo, jasno. Bil sem pravi biser obzirnosti, *mlajck*.

»Poglej se, kakšen si,« mi je rekla namesto pozdrava.

5 Skomignil sem z rameni, jaz, biser klošeraja in obzirnosti. Sedela je na postelji in gledala nekam skozi okno. Kadila je in nervozno pihala dim pod strop. Zakajeno je bilo, a vseeno, prišel sem se opravičit in v takšnih trenutkih je cigaretni dim nadvse dobrodošel.

»Živijo,« sem rekel in se postavil pred okno.

»Poglej se, *kakšen* si,« je še enkrat rekla.

»Utrujen sem,« sem rekel.

10 »Ja, ja ...«

Vzel sem cigareto iz njene škatlice in si jo prižgal. Iskal sem njen pogled, vendar ga je spretno izmikala.

»Verjetno si zopet brez denarja,« je rekla.

Uganila je. Kaj pa je pričakovala po enomesečnem divjanju, madonca. Pokimal sem.

15 »Saj ...« je rekla.

»Kaj?«

»Le kaj bi rekel, če bi ti jaz zdaj rekla, da pojdi od tod, *forever*?« me je vprašala in ugasnila cigareto v pepelnik.

20 Moral sem se nasmehniti. Ta uporaba angleških besed mi je bila pri njej všeč. Bila je anglistka, diplomirana, in na to je bila ponosna. Upravičeno, se mi zdi.

»Šel bi,« sem rekel. Malo bolje sem se počutil, zna me razveseliti in to, in že so mi po glavi rojile neumnosti. »Šel bi. Obrnil bi se za tristo šestdeset stopinj in bi šel. Šel bi, ker vem, da je svet okrogel in bi slej ko prej prišel nazaj in ti zlezal v rit. In ti bi rekla: 'Ati, poglej! Bisere serjem! Bisere serjem!'« sem zapel.

25 »Ti si ... *ti* si otrok,« mi je rekla in nervozno ugasnila cigareto v pepelnik. »Resno te sprašujem.«

»Saj sem ti povedal,« sem rekel.

30 Zamahnila je z roko in segla po novi cigareti. Ponudil sem se, da ji prižgem, a me je tako grdo ošinila s pogledom, da sem to namero takoj opustil in ji izročil vžigalnik. Elegantno si je potem sama prižgala cigareto in tudi to mi je bilo pri njej všeč. Verjetno ... verjetno ne bi prenesel, če bi mi resno pokazala vrata in to. Predolgo sva že skupaj, nisem vaje biti sam, pa ni samo to, še zdaleč ne.

»Šel bi ...« sem zopet poskusil s humorjem, na ta način se da ubežati.

»Pusti zdaj to svojo poezijo. Resno te sprašujem,« je rekla.

35 »Poezijo? Kaj pa ti veš o poeziji?« sem postal zajedljiv, jaz, biser neumnosti. Alkohol ti res zna pomračiti um. »Poezija je ...« sem nadaljeval, a me je ustavila:

»Ne mislim se s tabo pogovarjati o poeziji,« je rekla.

»Zakaj ne?«

40 »Zato ker ... Ker se s *tabo* o teh stvareh sploh ne da pogovarjati. S *tabo* se o ničemer ne da pogovarjati. Sploh pa ne o poeziji!«

»Zakaj ne?«

»O poeziji se lahko pogovarjam samo z ekonomisti in podobnimi. Oni o teh stvareh govorijo povsem neobremenjeno in lepo. Ti in tebi podobni pa samo tarnate, da se od poezije ne da živeti. Da ni denarja in to!«

45 Žalljivo, ampak resnično. Torej, nisem imel nič pametnega povedati in sem ugasnil cigareto v pepelnik in se postavil pred vrata. Pomislil sem, da bi spregovoril o denarju, le o tem bi se lahko pogovarjal povsem sproščeno, pa nisem nič rekel.

»Pridi jutri. Naspi se, uredi se, in pridi jutri,« je rekla moja ljuba namesto mene.

50 Pokimal sem, odprl vrata in brez pozdrava odšel. Tam na stopnicah sem srečal njenega očeta, moža načel. Pozdravil sem ga in šel mimo njega, jaz, biser svetovnega klošeraja, obzirnosti in neumnosti. Biser nad biseri.

Dušan Čater, *Biser. O čem govorimo* (2004)

- Označite odnos med osrednjima književnima osebama odlomka. Ali zaznate med njima kakšen izrazit konflikt? V čem so, po Vašem mnenju, morebitni vzroki za tak konflikt?
- Kakšen je pripovedovalčev pogled nase in v čem se to najbolj očitno odraža?
- Kako književni osebi označuje njun jezik? Katere jezikovne prvine se Vam zdijo najbolj opazne oz. presenetljive?

1. (b)

Miza

Blagor tebi, miza, ker imaš noge,
ki te ne nesejo od nas, zakaj modra si
in veš, kje je sreča.

5 Blagor tebi, miza, ker si iz luženega hrasta
in široka, da vsi štirje
sedamo k tebi s svojimi dnevi in nočmi.
S prti te odevajo pomladni vetrovi,
vonj domačih jedi te prepaja,
da zeleniš in rasteš,
10 rasteš in si naša hiša: vate
hodimo iz tebe, ko potolažiš in odžejaš.

Blagor tebi, miza, ker si moja knjiga:
v tvoje letnice si zapisujem srečo
in rast svojih sinov, z višino tvojih nog
15 merim svojo žalost –

nekega dne postrežeš samo s tremi krožniki,
nekega dne z dvema
in v tvojem hrbtišču bo škrtnilo,
kakor počí vzmet v odsluženi uri.

Miroslav Košuta, *Pričevanje* (1976)

- Koga/kaj opisuje pesem in kakšna je povezava med posameznimi podobami?
 - Kakšen je pomen zadnje kitice v primerjavi z ostalimi kiticami?
 - Kako pesem učinkuje na Vaše razumevanje sporočilnosti in/ali razpoloženj, ki jih vzbuja, s svojimi podobami in ritmom?
-